

Krzysztof Jurgiel

Posel do Parlamentu Europejskiego

ul. Zwycięstwa 26c, 15-703 Białystok
tel/fax 85 742 30 37, www.jurgiel.pl, e-mail: krzysztof.jurgiel@interia.eu

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Wnioski

Współpraca:

Kazimierz Gwiazdowski - *Wiceprzewodniczący
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Sejmu RP*

BIAŁYSTOK, 2021
www.jurgiel.pl; krzysztof.jurgiel@interia.eu

Przedłożone uzupełnienie opracowanego Planu koncentruje się na problematyce obszarów wiejskich i rolnictwa. Często doprecyzowuje problemy, wskazuje w przedłożonym Planie i wprowadza nowe problemy całkowicie pominięte w dokumencie. Dominacja w Planie dużych inwestycji koncentrujących się w ośrodkach miejskich i ich dotyczących i mały udział terenów wiejskich w planowanych inwestycjach będzie pogłębiać dotychczas istniejące dysproporcje rozwojowe. Brak znaczących nakładów na obszary wiejskie będzie prowadził do wyludnienia się tych obszarów i do ich regresu gospodarczego. Przedłożone propozycje uzupełnień będą stwarzały możliwość ograniczenia niekorzystnych procesów zachodzących na terenach wiejskich i w rolnictwie.

Komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki”

Cel: Zapewnienie odporności gospodarki na kryzysy oraz tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy

Cele szczegółowe:

A1. Ograniczenie wpływu COVID-19 i skutków spowodowanego przez niego kryzysu na przedsiębiorstwa.

Reformy:

A1.1. Stabilne warunki do inwestowania

Inwestycje:

A1.1.1. Wsparcie inwestycji w przedsiębiorstwach

A1.1.2. Wsparcie wykorzystania "zielonych" rozwiązań w przedsiębiorstwach

A1.1.3. Inwestycje związane ze skracaniem łańcucha dostaw w przetwórstwie rolno-spożywczym

A1.1.4. Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Polsce

A1.1.5. Wdrożenie reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego

Strona do uzupełnienia 50

Dodać A1.1.6. Wsparcie przekształceń przemysłu rolno-spożywczego i obrotu produktami rolnymi tworzenie spółdzielni przetwórczych rolników (producentów rolnych)

Uzasadnienie:

Rozwój spółdzielczości producentów rolnych pozwoli na osiągnięcie przez rolników wyższej opłacalności na produkty rolne przez siebie wytwarzane. Wzmocni rolników ekonomicznie w relacjach do podmiotów gospodarczych skupujących i przetwarzających produkty rolne. Pozwoli na budowę silnego sektora przemysłu rolno-spożywczego, którego właścicielem będą producenci rolni. Zmniejszy uzależnienie od podmiotów gospodarczych zagranicznych. Zostaną dla konsumentów dostarczone produkty rolno - spożywcze najwyższej jakości.

A2. Rozwój narodowego systemu innowacji: wzmocnienie koordynacji, stymulowanie potencjału innowacyjnego oraz współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami i organizacjami badawczymi, w tym w zakresie technologii środowiskowych.

Reformy:

A2.1. Transformacja strukturalna w obszarach kluczowych dla rozwoju polskiej gospodarki – Przemysł 4.0, GOZ

Inwestycje:

A2.1.1. Duże projekty innowacyjne

- A2.1.2. Technologie i innowacje środowiskowe, w tym GOZ
- A2.1.3. Innowacyjne rozwiązania w kulturze (przemysły kreatywne)
- A2.1.4. Mobilność bezzałogowa (Bezzałogowe statki powietrzne)

Strona do uzupełnienia 50

Dodać A2.1.5. System informacji przestrzennej w rolnictwie do ostrzeżeń o szkodnikach i chorobach oraz zjawiskach pogodowych

Uzasadnienie:

Budowa elektronicznego systemu przestrzennego działającego na poziomie powiatu, województwa i kraju, wspomagającego rolników w zakresie ochrony roślin, pozwoli na wykonanie zabiegów agrotechnicznych w optymalnym terminie. System ten pozwoli również na prowadzenie skoordynowanych działań zwalczania szkodników i chorób roślin na dużych obszarach, co poprawi efektywność zabiegów. Monitorowanie zjawisk pogodowych może przyczynić się do ograniczenia szkód w plonach a w przyszłości do modelowania procesów pogodowych optymalnych dla upraw polowych. Działania te będą prowadziły do ograniczenia strat w rolnictwie i poprawy efektywności w zakresie ochrony środowiska naturalnego i rentowności produkcji rolnej.

Komponent B „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności”

Cel: Ograniczenie negatywnego oddziaływania gospodarki na środowisko przy jednoczesnym zapewnieniu konkurencyjności i bezpieczeństwa energetycznego oraz ekologicznego kraju.

Cele szczegółowe:

B2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Reformy:

B2.1. Poprawa warunków dla rozwoju technologii wodorowych oraz innych paliw alternatywnych

Inwestycje:

B2.1.1. Rozwój technologii wodorowych i paliw alternatywnych

Strona do uzupełnienia 94

Dodać B2.1.2. Budowa rozproszonych biogazowni rolniczych oraz małych hydroelektrowni, jako szczytowych źródeł energii

Uzasadnienie:

Rozwój energetyki w oparciu o odnawialne źródła energii (turbiny wiatrowe, panele fotowoltaiczne) cechuje się spadkiem ilości wytwarzanej energii elektrycznej przy zaniku wiatru lub spadku siły wiatru i po zachodzie Słońca. W sieciach elektroenergetycznych w godzinach wieczornych i porannych występują „piki” wzrostu zapotrzebowania na energię elektryczną. Aby przeciwdziałać tym zjawiskom wskazane jest posiadanie rezerwowych źródeł produkujących energię elektryczną takich jak m. in. biogazownie lub małe elektrownie wodne. Włączenie tych instalacji do systemu elektroenergetycznego poprawia parametry przesyłanego prądu do odbiorów zwłaszcza na terenach wiejskich. Zapewnienie odpowiedniego natężenia prądu warunkuje poprawną pracę urządzeń elektrycznych w gospodarstwach rolnych i małych zakładach produkcyjnych na terenach wiejskich. Posiadanie rozproszonych systemów wytwarzania energii elektrycznej poprawia bezpieczeństwo energetyczne.

B3. Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie degradacji środowiska.

Reformy:

B3.1. Zrównoważone wykorzystanie środowiska naturalnego

Inwestycje:

B3.1.1. Ograniczenie wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów zdegradowanych oraz materiałów niebezpiecznych zalegających na dnie Morza Bałtyckiego w wybranych lokalizacjach

B3.1.2. Systemy oczyszczania ścieków oraz zaopatrzenia w wodę poza aglomeracjami

B3.1.3. Zielona transformacja miast i obszarów funkcjonalnych

B3.1.4. Pasywne obiekty lokalnej aktywności społecznej

Strona do uzupełnienia 95

Dodać B3.1.5. Wsparcie technologii zmniejszających emisję gazów cieplarnianych i eutrofizacji wód przy produkcji zwierzęcej i roślinnej

Uzasadnienie:

Intensywna produkcja rolna, zwłaszcza hodowla zwierząt przyczynia się do powstawania dużych ilości gazów cieplarnianych (metan, dwutlenek węgla), które niekorzystnie wpływają na klimat. Produkcja mięsa i mleka wymaga dużych arealów przeznaczonych pod produkcję pasz dla zwierząt. Prowadzi to do zmniejszenia ilości naturalnych ekosystemów i do spadku bioróżnorodności. Ocenia się, iż produkcja rolna odpowiada obecnie za około 30 procent wszystkich antropogenicznych emisji i jest głównym motorem zmian klimatycznych. Intensywna produkcja roślinna i zwierzęca przyczynia się do powstania dużych ilości odpadów (nawozy mineralne, środki ochrony roślin, nawozy organiczne), które niewłaściwie wykorzystane rolniczo lub niepoddane procesom utylizacji przyczyniają się do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych i do eutrofizacji wód.

Strona do uzupełnienia 95

Dodać B3.1.6. Wsparcie działań łagodzących zmiany klimatyczne poprzez budowę zbiorników retencyjnych (łagodzenie suszy, gromadzenie nadmiaru wód opadowych – funkcje przeciwpowodziowe) i małych hydroelektrowni wytwarzających energię elektryczną na potrzeby lokalne

Uzasadnienie:

Powtarzające się cyklicznie co kilka lat susze oraz deszczowe lata, stanowią duży problem w produkcji rolnej, zwłaszcza roślinnej. Powyższe zjawiska przyczyniają się do dużych spadków plonów i wymagają interwencji z strony państwa rekompensujących poniesione straty. Budowa sieci zbiorników wodnych może wpłynąć na poprawę warunków hydrologicznych i przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom pogodowym. Działanie to będzie także przeciwdziało zmianom klimatycznym. Budowa sieci małych zbiorników wodnych stworzy też warunki do rozwoju małych hydroelektrowni produkujących energię elektryczną na potrzeby lokalne.

Komponent C „Transformacja cyfrowa”

Cel: Wzmocnienie przemian cyfrowych w sektorze publicznym, społeczeństwie i gospodarce

Cele szczegółowe:

C2. Rozwój e-usług i ich konsolidacja, tworzenie warunków dla rozwoju zastosowań przełomowych technologii cyfrowych w sektorze publicznym, gospodarce i społeczeństwie oraz usprawnienie komunikacji między instytucjami publicznymi, obywatelami i biznesem.

Reformy:

C2.1. Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie

Inwestycje:

C2.1.1. E-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki oraz technologie przełomowe w sektorze publicznym, gospodarce i społeczeństwie

C2.1.2. Cyfrowa infrastruktura szkół

C2.1.3. E-kompetencje

Strona do uzupełnienia 133

Dodać C2.1.4. Rozwój e-portali internetowych sprzedaży bezpośredniej produktów rolno-spożywczych (rolniczy handel bezpośredni) dla odbiorców końcowych i pośredników

Uzasadnienie:

Epidemia COVID-19 ograniczyła dostęp bezpośredni konsumentów do produktów oferowanych przez gospodarstwa rolne (producentów rolnych). Ograniczenie rynków zbytu produktów rolnych powoduje kryzys u producentów rolnych. Dążąc do zniesienia tego ograniczenia należy pozwolić rolnikom (producentom rolnym) na sprzedaż bezpośrednią za pośrednictwem Internetu. Działania te można wesprzeć poprzez rozwój e-portali pośredniczących w sprzedaży produktów rolno-spożywczych. Działania te będą miały w przeszłości kluczowe znaczenie dla stabilizacji ceny produktów rolno-spożywczych i zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego.

Komponent E „Zielona, inteligentna mobilność”

Cel: Rozwój zrównoważonego, bezpiecznego i odpornego systemu transportowego zapewniającego odpowiednią obsługę potrzeb gospodarki i społeczeństwa

Cele szczegółowe:

E2. Zwiększenie dostępności transportowej, bezpieczeństwa i cyfrowych rozwiązań.

Reformy:

Strona do uzupełnienia 197

Dodać E2.3. Likwidacja białych plam transportu publicznego

Inwestycje:

Dodać E2.3.1. Uruchomienie połączeń autobusowych sołectw ich pozbawionych

Uzasadnienie:

Szacuje się, że ok. 26% (Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN dane za 2018 r) sołectw w skali kraju jest pozbawionych jakiegokolwiek transportu autobusowego. Na obszarze

wielu powiatów nie ma żadnych połączeń autobusowych w dni wolne. Taki stan powoduje wykluczenie komunikacyjne dużej części społeczeństwa zamieszkałego zwłaszcza na obszarach wiejskich.

Dodać E2.3.2. Rozwój transportu rowerowego

Uzasadnienie:

Transport rowerowy jest alternatywnym środkiem transportu do transportu publicznego i prywatnego spalinowego. Pozwala na uzupełnienie transportu spalinowego na krótszych dystansach. Przy organizacji transportu rowerowego należy stworzyć sieć wypożyczalni rowerów, w tym elektrycznych i stacji ładowania. Rowery powinny pozwolić na rozwój transportu na obszarach wiejskich pomiędzy sołectwami i wewnątrz miast. W systemie powinny być także dostępne rowery trójkołowe umożliwiające transport większych ładunków, na przykład zakupów.